

Uudenkaupungin rauhanpalkinnon jakaminen

Rauhanpalkinnon työryhmän perustaminen ja Nervanderin rahaston sääntöjen tarkistaminen

Kaupunginhallitus 03.03.2025 § 65

Valmistelija: Talous- ja hallintojohtaja Katja Aalto
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Uudenkaupungin rauhanpalkinto jaetaan joka neljäs vuosi ja se on jaettu ensimmäisen kerran 30.8.2021, kun Uudenkaupungin kaupunki juhlisti tämän merkittävän rauhan 300-vuotisjuhlavuotta.

Rauhanpalkinnon valintaa valmistelemaan tulee Uudenkaupungin kaupunginhallituksen nimetä työryhmä. Esitykset palkinnon saajiksi tulee esittää toukokuun loppuun mennessä. Rauhanpalkinto luovutetaan Rauhan Symposiumissa.

Rauhanpalkinto on jaettu Nervander-palkintorahastosta, jonka säännöt tulee ottaa uudelleen tarkasteluun, jotta ne mahdollistavat Rauhanpalkinnon jakamisen. Nervander-palkinto on jaettu viimeksi vuonna 2005. Rahastoon on 31.12.2024 mennessä kertynyt pääomaa 255 278 €.

Nervander-palkintorahaston sääntöjen uusiminen

Vuonna 2020 esitettiin Nervander-rahaston puolittamista ja toisen puolen siirtämistä Rauhan rahastoon. Päätöksenteossa kuitenkin päädyttiin siihen, että rahaston sääntöjä uudistetaan mahdollistamaan rauhanpalkinnon myöntäminen. Kaupunginvaltuusto on (KVALT 07.12.2020 § 70) hyväksynyt rauhanpalkinnon säännöt ja samalla, että rauhanpalkinto jaetaan Nervander-palkintorahaston varoista.

Nervander-palkintorahaston sääntöjä (Kvalt 29.05.1989 § 175 ja 16.6.1997 106) esitetään muutettavan seuraavasti, sääntömutokset on eritelty myös liitteessä:

1 § Rahaston tarkoitus

Lisätään, että "Vuonna 2021 tuli kuluneeksi tasan 300 vuotta siitä, kun Suuren Pohjan sodan päätteeksi solmittiin Uudenkaupungin

rauha. Ruotsin ja Venäjän välillä 30.8.1721 solmittu Uudenkaupungin rauha on yksi merkittävimpiä rauhansopimuksia Euroopan historiassa ja myös kansainvälisesti tunnettu. Juhlavuoden kunniaksi perustettiin rauhanpalkinto ja päätettiin rauhanpalkinnon säännöistä. Yleiskuvaltaan Nervander-palkinto ja rauhanpalkinto ovat tunnustuspalkintoja laaja-alaisesti maailmaa ja elämää tarkastelevasta ja yhteiskuntaa rakentavasta näkökulmasta. Molemmissa tavoitellaan monialaisuutta sekä tieteiden yhteensovittamista. Mainitut palkinnot ovat toisiinsa rinnastettavia tunnustuspalkintoja, jotka on mahdollista jakaa rahaston varoista. Valinnan palkinnon myöntämiseksi tekee kohdassa 3 § mainittu työryhmä.

2 § Palkinnon jako-ohjeisiin lisätään rauhanpalkinnon myöntämisen perusteet, jotka valtuusto on hyväksynyt rauhanpalkinnon säännöiksi. Sen lisäksi lisätään, että Nervanderin palkintorahastosta on mahdollista myöntää, joka neljäsvuosi joko Nervanderin palkinto tai rauhanpalkinnot (1-2) kaupunginhallituksen nimeämän työryhmän esityksen perusteella.

Työryhmä voi esittää, että kaupunginhallitus halutessaan myöntää henkilölle tai yhteisölle 10 000 euron palkinnon poikkeuksellisen ansiokkaasta työstä tai toiminnasta.

Uudenkaupungin rauhanpalkinto myönnetään henkilölle tai yhteisölle

- 1.) tunnustuksena kansojen välisestä rauhantyöstä tai
- 2.) tunnustuksena aktiivisesta toimijuudesta pienissä ja suurissa rauhanteoissa.

Rauhanpalkinto voidaan myöntää molemmista kategorioista tai vaihtoehtoisesti vain toisesta kategoriasta. Rauhanpalkinnon voi saada teoista ja toiminnoista, jotka voivat olla valtioiden välisen yhteistyön helpottamista, radikalisoitumisen vastaista työtä, siviilien aseman parantamista konfliktitilanteissa, ydinasekiellon ajamista, ihmisoikeuksien puolesta työskentelyä, väkivallattomuuden puolustamista, oikeudenmukaisuuden toteutumisen tukemista, ristiriitojen ratkomista, asiallisen tiedottamisen edistämistä, sovittelua, vertaisohjaamista, toisen henkilön tukena ja turvana toimimista tai vaikkapa arkisia sopua edistäviä tekoja.

3 § Jaosta päättäminen korvataan rauhanpalkinnon sääntöjen kohdilla

3. Palkinnonsaajat valitaan esitysten perusteella. Ehdotuksen palkinnon saajasta voi tehdä yksityinen henkilö tai yhteisö.

Esitykset palkinnon saajiksi kunkin vuoden osalta toukokuun loppuun mennessä.

4. ~~Rauhanpalkinnon~~ saajan ~~Rauhanpalkinnon~~ valinnan valmistelee Uudenkaupungin kaupunginhallituksen nimeämä 3-7 jäseninen työryhmä ~~raati~~. ~~Rauhanpalkinnon~~ myöntää Uudenkaupungin kaupunginhallitus. Työryhmä myös koordinoi vastuita ja budjettia kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa tapahtumien järjestämisessä.

5. ~~Rauhanpalkinnon~~ jakaminen ~~Rauhanpalkinto~~ luovutetaan Uudenkaupungin rauhan merkkipäivänä 30.8. tai Rauhan Symposiumin yhteydessä sekä Nervanderin palkinto hänen syntymäpäivänään.

4 § Rahaston kartuttaminen – perusteet pysyvät samana, että rahaston varoille maksetaan vuosittain 10 % korko, mutta korkoa aletaan maksaa vasta kun rahaston pääoma on pienentynyt alle 100 000 euroon (muutos alleviivattu).

5 § Varojen käyttö saadaan jättää kaupungin talousarvion ulkopuolelle (ei muuteta).

6 § Varojen säilyttäminen: Rahaston varat sisältyvät kaupunkin yleisiin rahoitusvaroihin (ei muuteta).

7 § Rahastoa hoitaa kaupunginhallitus. Varoista voidaan kattaa kaupunginhallituksen erillisellä päätöksellä menoja, jotka liittyvät Nervanderin tai rauhanpalkinnon kunniaksi järjestettäviin tapahtumiin. (muutos alleviivattu)

8 § Rauhan Symposiumista palkinnon luovutustilaisuudesta aiheutuvat kulut aiheutuvia kuluja samoin kuin muut palkintolautakunnan menoja maksetaan kulttuuri- ja museolautakunnan katetaan hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan määrärahoista enintään sillä summalla kun niille on erikseen varattu määrärahaa talousarvioon (muutos alleviivattu).

Rauhanpalkinnon valinta

Uudenkaupungin rauhanpalkinnon sääntöjen mukaisesti Uudenkaupungin kaupunki pyytää esityksiä rauhanpalkinnon saajiksi. Palkittavat valitaan niiden joukosta, joita on esitetty palkittaviksi.

Uudenkaupungin rauhanpalkinnon sääntöjen mukaan
Uudenkaupungin rauhanpalkinnon saajasta/saajista päättää
kaupunginhallitus

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Atso Vainio

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää
- perustaa ja nimetä työryhmän Uudenkaupungin rauhanpalkinnon
valintaa varten
- myöntää Nervanderin rahastosta 10 000 euron määrärahan
Rauhansymposiumiin vuodelle 2025
- esittää valtuustolle, että Nervanderin palkintorahaston sääntöjä
muutetaan esitetysti.

Päätös: Kaupunginhallitus päätti
- perustaa Uudenkaupungin rauhanpalkinnon valintaa varten
viisijäsenisen työryhmän ja nimetä sen jäseniksi Birgitta Runolan,
Seppo Nikulan, Merja Kosken, hyvinvointijohtaja Jan Vuorenlaakson
tai hänen nimeämänsä varahenkilön sekä talous- ja hallintojohtaja
Katja Aallon,
- myöntää Nervanderin rahastosta 10 000 euron määrärahan
Rauhansymposiumiin vuodelle 2025 sekä
- esittää valtuustolle, että Nervanderin palkintorahaston sääntöjä
muutetaan esitetysti.

Kaupunginvaltuusto 31.03.2025 § 20

Esittelijä: Kaupunginhallitus

Päätösehdotus: Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä esitetyt muutokset
Nervanderin palkintorahaston sääntöihin.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 02.06.2025 § 164
3198/02.07.02/2025

Uusikaupunki

Valmistelija: Talous- ja hallintojohtaja Katja Aalto
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Uudenkaupungin kaupunki perusti rauhanpalkinnon vuonna 2021 osana Uudenkaupungin rauhan 300-vuotisjuhlavuotta. Palkinnon kautta kaupunki haluaa tukea toimintaa ja tekoja entistä oikeudenmukaisemman, turvallisemman ja sopuisamman maailman puolesta. Palkinto jaetaan joka neljäs vuosi.

Uudenkaupungin rauhanpalkinnon sääntöjen mukaan Uudenkaupungin rauhanpalkinto myönnetään henkilölle tai yhteisölle 1.) tunnustuksena kansojen välisestä rauhantyöstä tai 2.) tunnustuksena aktiivisesta toimijuudesta pienissä ja suurissa rauhanteoissa.

Rauhanpalkinto voidaan myöntää molemmista kategorioista tai vaihtoehtoisesti vain toisesta kategoriasta.

Tänä vuonna rauhanpalkinnon myöntämisen perusteissa painotettiin erityisesti tekoja ja toimintaa, jotka vahvistavat rauhaa ihmisten arjessa, puolustavat ihmisoikeuksia tai tukevat oikeudenmukaisuutta – etenkin tilanteissa, joissa nämä arvot ovat uhattuina. Uudenkaupungin rauhanpalkinnon sääntöjen mukaisesti Uudenkaupungin kaupunki on pyytänyt esityksiä rauhanpalkinnon saajiksi. Palkittavat valitaan niiden joukosta, joita on esitetty palkittaviksi.

Uudenkaupungin kaupunki on ilmoittanut paikallislehtien, kaupungin verkkosivujen ja sosiaalisen median kanavien kautta mahdollisuudesta tehdä esityksiä Uudenkaupungin rauhanpalkinnon saajiksi. Sähköinen esityslomake oli avoinna 17.4.-16.5.2025. Määräaikaan mennessä esityksiä Uudenkaupungin rauhanpalkinnon saajaksi tuli 11 kappaletta. Ehdotukset kohdistuivat kahdeksaan eri henkilöön tai yhteisöön.

Kaupunginhallituksen nimeämä työryhmä esittää yhden palkinnon jakamista tunnustuksena aktiivisesta toimijuudesta pienissä ja suurissa rauhanteoissa. Oheismateriaalina on ehdotusten yhteenveto.

Rauhanpalkinnon saaja julkistetaan ja palkinto luovutetaan Rauhan Symposiumissa elokuussa 2025.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Atso Vainio

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää,
1) valita rauhanpalkinnon saajan työryhmän esityksen mukaisesti
2) kutsua rauhanpalkinnon saaja rauhansymposiumiin, jossa saajan nimi julkistetaan
3) palkita rauhanpalkinnon saaja 4 000 euron määrärahalla

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Li Grönlund, Merja Koski ja Kari Koski olivat esteellisinä poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan (hallintolaki 28.1 § kohta 1/osallisuusjäävi) klo 18.52-19.06.
